

UIT DE STUURHUT

Namens het bestuur wens ik alle leden en hun familie een goed jaar 2000 toe. Een jaar waarin we hopelijk veel modelbouwplezier hebben met elkaar. Het nieuwe millennium heeft me geïnspireerd om samen met Roek onze Nieuwsbrief van een nieuwe outfit te voorzien. Bijzonderheden lees je hieronder.

Jaco

Scheepsmodelbouwvereniging Vaargroep FLEVOLAND beschikt over een uniek gelegen, schitterende vaarvijver en een spiksplinternieuw clubhuis. Een uitstekende basis voor een bloeiende vereniging zou je zeggen. Toch heeft ons ledental het afgelopen jaar een dalende lijn vertoond. Waarom? Die het weet, mag het zeggen. Het aantal leden is teruggelopen naar 20, en daar moet iets aan gedaan worden. Weliswaar zijn scheepsmodelbouwers niet zo dicht gezaaid, maar het moet mogelijk zijn om met wat inzet en energie de smalle basis wat breder te maken. Een aantal middelen hiervoor zijn: de vereniging uitgebreider presenteren op uitnodigingen van buiten, gastsprekers uitnodigen op verenigingsavonden, van onze Open Dag een knaller maken en periodiek een aantrekkelijk clubblad uitgeven. Voor dit laatste heeft Jaco een mooie voorzet gegeven, en we kunnen niet anders doen dan inkoppen. De nieuwe layout ligt voor je, maar er verandert nog meer? Het vrijblijvende van de nieuwsbrief willen we wat structureren. We denken aan een uitgave van 4x per jaar, februari, mei, augustus en november.

In eerste instantie moet een vaste redactie van minimaal 3 leden gezocht worden, maar belangrijker is dat alle leden een inbreng leveren. Lijkt veel, is het niet. Even rekenen: als iedereen voor elk nummer één artikel aanlevert, dan kunnen we met 20 leden vijf jaar lang ons blad vullen. Als naam voor ons clubblad is in eerste instantie gekozen voor 'DE BAKENIER', uitgaande van de naam van ons clubhuis "Het Baken".

Onderwerpen voor ons clubblad

We willen een aantal vaste rubrieken in "DE BAKENIER" op gaan nemen, bijvoorbeeld:

clubgegevens – een voorwoord (Uit de stuurhut of Brugpraatje) – een evenementenkalender – een technisch/modelbouw onderwerp – te koop aangeboden/gevraagd – verslagen van evenementen – artikelen die we overnemen/vertalen uit andere bladen – ingezon-

den stukken – 'wist u dat' en wellicht nog andere rubrieken. We hebben enorm veel kennis binnen de vereniging! De één is tovenaars met elektriciteit, de ander kan goochelen met hout, iemand anders is een bikkelaar met kunststof of kent een aantal trucs op soldeergebied. En dan praat ik nog niet eens over de echtgenotes / partners van onze leden, die ook wel een mening hebben over modelbouwzaken

Technische / modelbouw onderwerpen zouden kunnen zijn (in willekeurige volgorde):

- Zeilplan, zeil en toebehoren
- Hout in modelbouw
- Messing in modelbouw
- Elektromotoren
- Lijmen
- Accu's
- Spantenplan
- Charme van 'grijsbouw'
- Smeermiddelen
- Scheepsschroeven
- Roeren
- Sleepboten (b.v. Smit Internationale of Smit-Tak)
- Luidsprekers voor scheepsgeluiden en de geluiden zelf
- En vul zelf dit lijstje maar aan
- Zenderfrequenties
- Kunststoffen in modelbouw
- Servo's
- Vaartregelaars
- Schilderen
- Acculaders
- Gereedschappen
- Scheepsverlichting
- Solderen
- Schroefassen
- Ankers

Genoeg stof om over te schrijven, denken wij. Het is echter een bekend gegeven dat modelbouwers niet zulke schrijvers zijn. Maakt ons niet uit! Als jij een onderwerp hebt wat je interessant genoeg vindt, en je weet er veel van, zet het op papier, in klad, desnoods in telegramstijl (liever niet in braille!): wij kunnen daar best een leesbaar verhaal van maken. Spelfouten zeg je? De spellingscorrectie van onze computers maakt af en toe overuren als we zelf een stukje schrijven! Dat boeit niet. Maar jòuw kennis van dat ene specifieke onderwerp hebben we niet, en daar zitten we op te wachten!

Een eerste uitgave heb je nu in handen, de voorzet is gegeven. Nu nog de bal inkoppen. Een redactielid erbij, en kopij zodat we voorlopig vooruit kunnen. Tijdens de a.s. algemene ledenvergadering komen we zeker hier op terug!

Jaco en Roel.

VAREN OP SERVO'S

"Grote boten hebben grote motoren", is de wet van de meeste bootjesbouwers. Je zou dus met hetzelfde gemak kunnen stellen dat kiene bootjes kleine motoren hebben.

Bootjesbouwers en natuurwetten gaan niet altijd even goed samen. Dat simplisme niet de kapstok is waar alle wetten aan opgehangen kunnen worden, mag afgeleid worden uit de vragen die vaak aan mij gesteld worden.

Vandaar dat ik maar eens in de pen geklommen ben.

Al enige malen is mij gevraagd "Hoe krijg je het voor elkaar om op servo's rond te dobberen?"

Nou maak ik er geen gewoonte van om te dobberen en de vragensteller zal ik dus op een uiterst simplistische wijze duidelijk maken, dat er volgens het volgende receptje ook gevaren kan worden.

Nogmaals, het is heel simpel, dus let goed op want hier volgt de uitleg, de enige juiste uitleg van de dokter.

Benodigdheden:

- * Tweekanaals zender
- * 2 Servo's
- * Twee kanaals ontvanger
- * Tijd

In dit voorbeeld ga ik even uit van een aandrijving met 2 servomotoren.

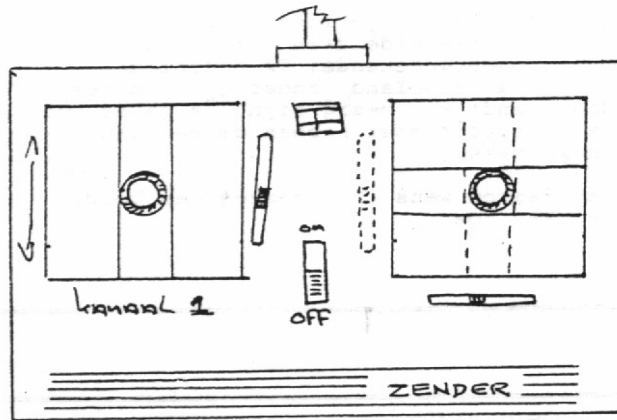
DE ZENDER

Laten we uitgaan van een simpele Acorns zender: Deze schroeven we open en demonteren voorzichtig de rechter stuurknuppelunit (servo/ kanaal 1) in zijn geheel (pas op met de veertjes!).

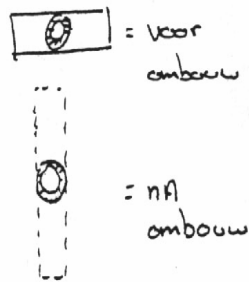
Nu draaien we de unit een kwart slag naar rechts, zodat de trimmers tegen over elkaar zitten (zie tekening).

Denk er om dat de bedrading aan de korte kant kan zijn. Ga niet trekken of forceren, maar knip de betreffende draden door en soldeer er stukjes draad tussen. Schroef de unit weer vast en controleer de werking.

Schroef de zender weer dicht, deze is nu klaar.

figuur 1

figuur 2

DE SERVO'S

De servo's vergen wat meer tijd en enige voorzichtigheid.

Verwijder de schroeven die delen van de behuizing bij elkaar houden.

Neem de onder- en bovenkant weg en verwijder de zichtbare tandwielen. Neem daarna de printplaat, motor en de potmeter voorzichtig uit de behuizing. Pas op dat de draden naar de potmeter niet breken en kijk eerst even of de motor (we of niet) met schroefjes vast zit. Dat is bij sommige merken namelijk het geval. Ook wil het wel voorkomen dat de potmeter vast zit op de printplaat, door middel van lange pootjes (Robbe, Futaba).

Is de hele handel er uit, in één geheel natuurlijk, dan solderen we de motor los van de print en monteren hiertussen twee draden van de gewenste lengte en liefst ook van dezelfde kleur, zodat eventuele vergissingen later zullen worden vermeden. Nog één tip om de motor uit de behuizing te halen.

Neem een kleine platte schroevendraaier en plaats deze voorzichtig tussen het messing tandwielletje en het huis en druk de motor voorzichtig naar beneden.

De potmeter is te verwijderen door er met een klein hamertje of de achterkant van een schroevendraaiertje op te slaan (wees wel voorzichtig).

Om een koppeling te monteren moet de as van de motor verlengd worden.

Dit doe je door op het messing tandwielletje een massief staafje messing van 2,2 mm Ø en 6 a 7 mm lengte te solderen.

Let er op dat dit staafje we loodrecht zit, anders gaat de zaak slingeren.

De motoren monteren we, na deze getest te hebben (later meer hier over), in het model met behulp van siliconenkit. Zorg er voor, dat er geen kit tussen de koppeling en de motor komt

DE ONTVANGER

Hier wordt niets aan veranderd, tenzij deze door ruimtegebrek uit zijn huis moet worden genomen.

Het is raadzaam, wanneer je de ontvanger zonder behuizing moet inbouwen, om er een plastic boterhammenzakje omheen te doen ter bescherming tegen eventueel (spat-)water.

Simpel, niet?

TESTEN EN INSTALLEREN

Sluit de servo's (nu regelaars) aan op de ontvanger.

Sluit nu de batterij aan, ik gebruik hiervoor een 7,2 Volt 270 mAh Tam Pack accu van Tamiya.

Beweeg nu de stuurknuppels één voor één heen en weer en kijk hoe de motoren en welke motoren reageren.

Bijvoorbeeld: Wanneer je de linker knuppel naar voren duwt moet de linkermotor naar 'binnen' draaien, beweeg je de knuppel naar achteren dan moet de motor naar 'buiten' draaien.

Doe dit ook met de rechter knuppel. Bij deze test bekijk je het model natuurlijk van achteren!

De motoren regel je af met de potmeter, waarna de laatste wordt gefixeerd met een beetje kit. Houdt er rekening mee dat de afstelling na een aantal keren varen iets kan verlopen. Met je trim is dat bij te stellen. De printplaten worden eveneens met kit op hun, van te voren bepaalde, plaats vastgezet. Ook hier kan een boterhammenzakje uitkomst bieden tegen (spat-)water. Houdt ook terdege rekening met stabiliteit en ruimte in het rompje, met betrekking tot de stroomvoorziening en mogelijke plaatsing van het dek.

Draait een motor verkeerd om, verwissel dan de draden op de servoprintplaat.

AFMONTEREN

We monteren nu de schroefassen en schroeven volgens de algemeen geldende voorschriften.

Ter montage van 2 schroefassen en schroeven in één boot ga je dus als volgt te werk:

Monteer de koppeling (b.v. Graupner) op de motoren.

Schuif nu de schroefas met schroef in de schroefaskoker en zet deze vast in de koppeling, met de gebruikelijke speling natuurlijk.

Als de boel droog is, is de romp gereed voor een proefvaart in de wastafel (voor heeeeele kleine modelletjes) of badkuip voor de iets grotere.

Het is uiteraard overbodig te stellen dat bovenstaande, gezien het geringe vermogen van deze motoren, alleen in kleine modellen kan worden toegepast.

Veel plezier en behouden (proef)vaart.

RENE HEMELS (uit MMI Nieuwsbrief nr.26)

HET VOEREN VAN LICHTEN OP SCHEEPSMODELLEN.

Als ik scheepsmodellen in de vijver bekijk, valt het mij op, dat het voeren van verlichting en dagtekens er in de eerste plaats vanaf hangt, hoe het tijdens de bouw het beste uitkomt of hoe de modelbouwer *denkt* dat het moet zijn. Er is niets op tegen als de modelbouwer zijn model zodanig uitrust, zoals hem dat het mooiste lijkt. Als hij dit maar met vooropgezette bedoeling heeft gedaan en niet met gemis aan kennis van de voorschriften die voor het originele schip gelden. Het is toch jammer als een goed gebouwd model op deze manier zijn waarde verliest. Daarom zullen hier de regels voor scheepsverlichting worden uitgelegd, zodat deze informatie tijdens de bouw van een model meegenomen kan worden. Het is toch een prachtig gezicht als men, overeenkomend met de situatie van het model, met de zender de lichten kan regelen

Het voeren van lichten.

Bij slecht zicht dienen alle schepen hun voorgeschreven verlichting te voeren. De normale lichtvoering van een schip zal bij de meeste modelbouwers wel bekend zijn, nl. twee boordlichten (rood en groen), een heklicht (wit) en een toplicht (wit), resp. twee toplichten achterelkaar voor schepen die langer zijn dan 50 meter (nee, niet van het model!). Maar er zijn nog een aantal andere combinaties die op modelschepen voor afwisseling kan zorgen.

Vaar eens met een beperkt manoeuvreerbaar schip, dus een schip dat door de aard van zijn werk niet in staat is om zich volgens de voorschriften van het BVA (Bepalingen ter Voorkoming van Aanvaringen op Zee) te varen, b.v. een kabellegger of tonnenlegger. Deze beperking wordt aangeduid met drie rondom schijnende lichten boven elkaar in de mast (rood-wit-rood). Ook als u niet met een soortgelijke bezigheid actief bent, onderscheidt u zich toch met de mogelijkheden op uw model ten opzichte van een collega(e) aan de vijver. Ik vind dit soort verlichting in ieder geval zinvoller dan de verschillende lichtcombinaties op menig model, die alleen maar voor het effect aangebracht zijn.

Maar buiten het plaatsen van de rood-wit-rood lichten en het automatisch uitzetten van een natuurgetrouwe wrakton bij een gezonken model, zijn er nog enkele andere signalen, die uitgevoerd kunnen worden. Sleepboten in allerlei uitvoeringen zijn immers geen zeldzaamheid op de vijver. Een gewilde uitvoering bij deze schepen is

het via de zender ontgrendelen van de sleephaak. Omdat het idee voor het slepen van een ander model dus tijdens de bouw wordt bedacht, kan toch gelijktijdig de verlichting, welke bij een sleepboot hoort, eveneens origineel werkend worden meegenomen. Als u het helemaal bont wilt maken, kunt u een beperkt manoeuvreerbaar schip bouwen, dat dan buiten de extra toplichten ook nog rood-wit-rood rondomlichten gaat voeren.

Wat voor bestuurde sleephaken geldt, geldt ook voor een werkend ankerlier. Bij het bouwen van een ankerlier in het model kunnen toch ook de ankerlichten werkend aangesloten worden.

Slechts weinig modellen zijn met een zogenaamd flikkerlicht uitgevoerd. Met een flikkerlicht wordt een knipperend licht bedoeld, welk met een frequentie van 2 Hz knippert. Dit licht wordt gevoerd op in dienst zijnde politiebotten, op in bedrijf zijnde luchtkussenvaartuigen en op sommige veerboten. Dit optisch zo mooie flikkerlicht wordt echter nog op weinig modellen toegepast

BPR en BVA

Twee voor de scheepsmodelbouwer interessante reglementen zijn het Binnenvaart Politie Reglement (BPR) en de Bepalingen ter Voorkoming van Aanvaringen op Zee (BVA) [vroeger heette dit het Zeeaanvaringsreglement (ZAR)]. In deze reglementen wordt ondermeer voorgeschreven hoe een schip zijn kentekens moet voeren voor zowel onder normale als onder bijzondere omstandigheden.

In tegenstelling tot de situatie bij het wegverkeer, bestaat er voor het verkeer te water geen uniform reglement dat op alle internationale wateren van kracht is.

In de BVA zijn de voorschriften opgenomen die van toepassing zijn op alle schepen in volle zee en op alle wateren die daarmee in verbinding staan en bevaarbaar zijn voor zeegaande schepen.

Het BPR is van kracht op de meeste openbare wateren in Nederland, die voor de scheepvaart open staan. Ook het IJsselmeer en Waddenzee behoren daartoe. Voor een aantal andere wateren zoals b.v. de Rijn, de Waal, de Lek, de Westerschelde, de Eemsmonding en nog een paar vaarwegen gelden weer andere aparte reglementen.

Omdat onze modellen heel vaak zeegaande schepen zijn, hebben wij in dit artikel het BVA uitgekozen als de meest interessante regelgeving.

Definities van lichten.

- Toplicht : Wit licht aan de mast, te zien in een sector van 225° ($112\frac{1}{2}^\circ$ over sb-recht vooruit, $112\frac{1}{2}^\circ$ over bb-recht vooruit)
- SB boordlicht : Groen licht aan stuurboord, te zien in een sector van $112\frac{1}{2}^\circ$ (van recht vooruit tot $112\frac{1}{2}^\circ$ over sb)
- BB boordlicht : Rood licht aan bakboord, te zien in een sector van $112\frac{1}{2}^\circ$ (van recht vooruit tot $112\frac{1}{2}^\circ$ over bb)
- Heklicht : Wit licht achterop het schip, te zien in een sector van 135° . Het heklicht vult als het ware het toplicht op ($225^\circ+135^\circ=360^\circ$)
- Ankerlicht : Wit licht dat van alle kanten te zien is (360°).
- Aanvullend licht : Licht(en) dat/die een bepaald type schip en/of manoeuvreer-problemen aanduiden
Deze lichten zijn altijd van alle kanten te zien.
Aan de kleur en het aantal kunt u zien met wat voor schip of problemen u te doen heeft.

Welke verlichting moet gevoerd worden?:

Motorvaartuig

Motorvaartuigen moeten tijdens vaart voeren:

een toplicht op het voorschip

boordlichten aan weerszijden van de brug(rood/groen)

een heklicht op het achterschip.

Is het vaartuig langer dan 50 meter dan dient een tweede toplicht worden gevoerd, dat hoger en achter het eerste is geplaatst. De horizontale afstand tussen de toplichten moet minstens de helft van de scheepslengte bedragen.

Motorschepen korter dan 12 meter mogen de boordlichten gecombineerd in één lantaarn voeren, die dan wel geplaatst moet zijn in het midscheepse verticale vlak.

In het volgende nummer de verlichting en dagmerken op sleepboten, zeilschepen, vissersschepen en schepen met manoeuvreerproblemen.

HELP ONZE SCHATKIST.

Onze cash-flow (schatkist) bodem is zichtbaar ten gevolge van de uitgaven voor ons nieuwe clubhuis.

Als elk lid zijn contributie van f 60,00 resp f 27,50 **nu** overmaakt en er nog een aantal mensen zich melden voor het kopen van obligaties (er liggen er nog 14 op een eigenaar te wachten), dan hebben we weer armslag voor het jaar 2000.

Bankrekeningnummer van
VAARGROEP FLEVOLAND is:
3381.352.86

Jan Hofman

W IST U DAT

- Vaargroep FLEVOLAND lid is geworden van de NVM (Nederlandse Vereniging van Modelbouwers)
- Het tijdschrift 'De Modelbouwer' daardoor ter inzage ligt voor alle leden in ons clubhuis.
- Jan Hofman weer op kleinere schaal aan het bouwen is (clubhuis 1:1; Stefan Jan 1:50).
- Ons nieuwe clubhuis op de eerste clubavond in februari weer gebruikt kan worden
- We nog 4 maanden hebben te gaan naar de OPENDAG voor de finishing touch van ons clubhuis.

VAARGROEP FLEVOLAND

<u>Band</u>	<u>Kanaal</u>	<u>In gebruik bij:</u>	
27 MHz	3 *	H.Kleinhout	
	4	R.v.Essen-J.Hofman-P.Jansen-R.Kip-P.Hemels-B.vd Lee	
	6 *		
	9	T.Bleyie-R.van Essen-R.Petersen	
	14	R.van Essen-R.Petersen	
	19	J.Bink-R.van Essen-R.Petersen	
	24	R.van Essen-R-Petersen	
	30	R.van Essen	
	30 MHz	38	
		39	
40			
41		M.van Weelden	
48			
49			
35 MHz	76	B. Kip	
40 MHz	50	T.Bleyie-J.Hofman-R.Petersen-B.vd Lee	
	51	J.Hofman-H.Kleinhout-R.Petersen-M.v.Weelden	
	52	J.Hofman-H.Kleinhout-M.v.Weelden	
	53	R.v.Essen	
	54	M.v.Weelden-H.v.Aken-J.de Jong	
	55		
	56	R.Petersen	
	57		
	58	H.v.Aken-R.v.Essen-C.Smit	
	59		
	81	B.Kip	
	82	J.de Jong-H.v.Aken	
	83	H.v.Aken-C.Smit	
	84	I.Petersen	
	85	H.v.Aken-E.v.Essen-K.v.Essen-P.Hemels-B.vd Lee	
	86	H.v.Aken-J.Bink	
87	HP.Jansen		
88	J.Hofman		
89			
90	T.Bleyie		
91			
92	J.Hofman		

* NIET door PTT goedgekeurd kanaal

Wijzigingen en/of aanvullingen gaarne doorgeven aan Jaco de Jong

EVENEMENTENKALENDER

02 feb 2000	1 ^e clubavond in 't Baken
12 feb. en 13 feb 2000	8 ^e Int. Modelbouwshow in Goes Zeelandhallen, Goes, open 10-18 uur
16 feb 2000	Bestuursvergadering
15 mrt 2000	Algemene ledenvergadering
08 apr en 09 apr 2000	Modelbouw Totaal 2000 te Zwolle in de IJsselhallen-Zwolle opbouw: vr 07 apr 12.00 – 24.00 uur za 08 apr 07.00 – 08.30 uur openingstijden: za 08 apr 10.00 – 18.00 uur zo 09 apr 10.00 – 18.00 uur
12—16 apr 2000	Intermodellbau te Dortmund
17 mei 2000	Ledenvergadering 'Opendag'
03 jun 2000	OPEN DAG met officiële opening nieuwe clubhuis en doop van het containerschip 'STEFAN JAN'
01 jul 2000	Opendag 'Samen Sterk' te Vaassen.
14-16 jul 2000	Vlootdagen Kon.Marine te Den Helder